



ŽELEZNICE SLOVENSKEJ REPUBLIKY
STREDISKO HOSPODÁRENIA S MAJETKOM

Revitalizácia železničných staníc

Ing. Juraj Homoľa
Ing. Daniel Maruniak

26. február 2008



Obsah

1. Súčasný stav železničných staníc na Slovensku
2. Revitalizácia železničných staníc ŽSR
3. Vybrané medzinárodné skúsenosti v oblasti revitalizácie železničných staníc



Súčasný stav železničných staníc ŽSR

- V súčasnosti sa v správe ŽSR nachádza celkovo 389 osobných železničných staníc, ktoré z geografického hľadiska pokrývajú územie celej Slovenskej republiky.
- Železničné stanice majú kľúčové postavenie v rámci uskutočňovania železničnej dopravy.

Členenie železničných staníc podľa kategórií/geografického hľadiska

CELKOM	Bratislava	Žilina	Zvolen	Košice	CELKOM
Kat. 1	5	1	2	2	10
Kat. 2	5	5	2	1	13
Kat. 3	16	11	10	4	41
Kat. 4	29	27	24	20	100
Kat. 5	26	23	26	53	128
Neobsadené stanice	14	7	46	30	97
CELKOM	95	74	110	110	389

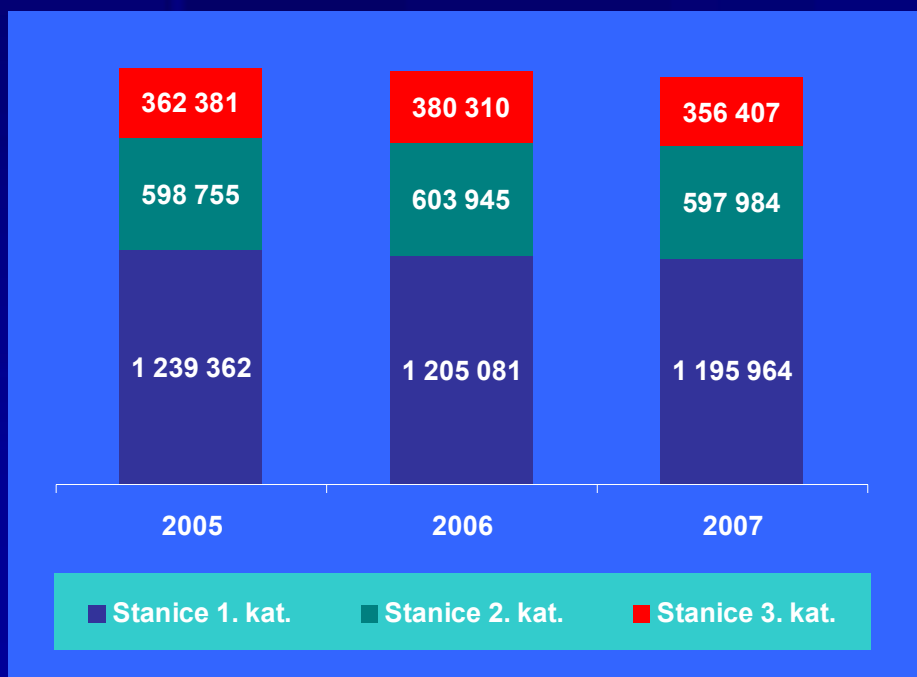
- Z architektonického hľadiska je dôležité, že niektoré železničné stanice sú zaradené do Ústredného zoznamu kultúrnych pamiatok (Hlavná stanica v Bratislave, Trenčín, Leopoldov, Kežmarok, Svätý Jur a Skalité).
- Technický stav mnohých železničných staníc zodpovedá ich veku a nenapĺňa očakávania kladené na moderný dopravný uzol.



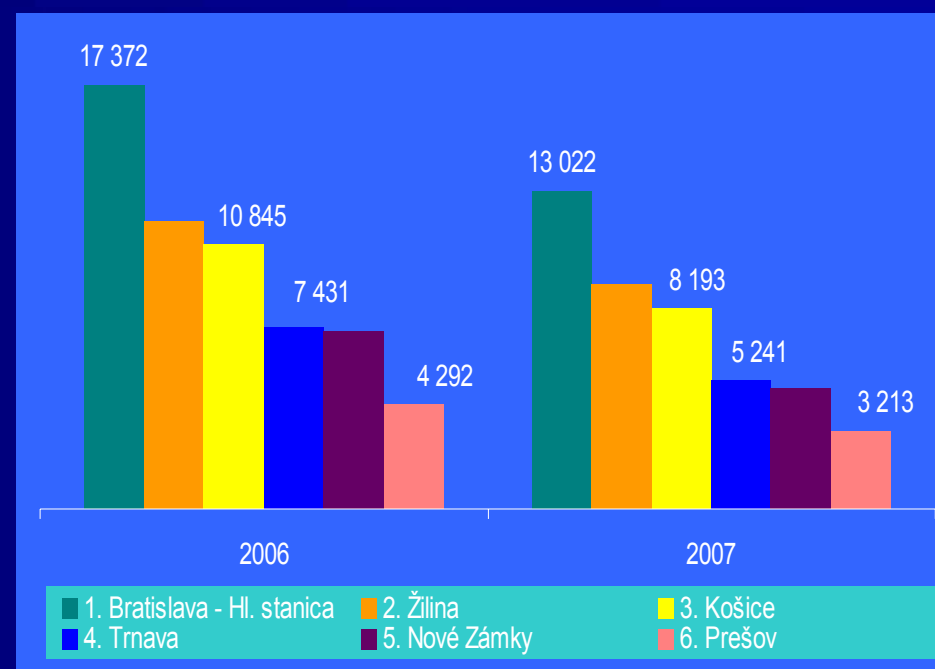
Vývoj návštevnosti železničných staníc ŽSR

- V celkovom meradle je badať stagnáciu resp. klesajúci trend návštevnosti osobných železničných staníc.

Vývoj počtu predaných lístkov podľa kategórií staníc



Vývoj počtu cestujúcich top 6 staníc





Revitalizácia železničných staníc ŽSR

Revitalizácia

- Je komplexná premena železničných staníc, v súlade so snahou vytvoriť zo železničných staníc prirodzené centrá, ktoré by zabezpečovali okrem funkcie dopravného uzla aj ďalší, široko koncipovaný okruh služieb cestujúcej i necestujúcej verejnosti.
- Revitalizácia železničných staníc je jednou z opatrení na zamedzenie negatívnych trendov v oblasti osobnej železničnej dopravy.
- Revitalizácia by mala dosiahnuť viac ako jednoduchú rekonštrukciu, resp. zlepšenie technického stavu železničných staníc

Očakávané prínosy revitalizácie železničných staníc

- zlepšenie technického stavu železničných staníc
- revitalizované železničné stanice ako vstupné brány do miest a obcí výrazne zlepšia ich vnímanie na verejnosti
- poskytnutie širšieho okruhu doplnkových služieb, ktoré by sa zameriavali aj na necestujúcich
- príspevie k zlepšeniu obrazu železničnej dopravy na verejnosti
- zvýšenie efektivity hospodárenia s majetkom
- zabezpečenie dodatočných príjmov pre ŽSR



Projekty revitalizácie železničných staníc vo svete – Taliansko



Projekt Grandi Stazioni

- Projekt revitalizácie najväčších železničných staníc Grandi Stazioni zahŕňa 13 kľúčových železničných staníc, ktoré ročne obsluhujú vyše 600 miliónov návštevníkov (z toho 340 miliónov cestujúcich).
- Začiatok projektu siaha do roku 1996, kedy bola za účelom revitalizácie hlavnej stanice v Ríme – Roma Termini založená spoločnosť Termini SpA. Ešte v roku 1998 sa spoločnosť Termini SpA premenovala na Grandi Stazioni SpA a projekt sa rozšíril na ďalšie významné železničné stanice v Taliansku.
- Do projektu sa podarilo zapojiť aj súkromný kapitál prostredníctvom vedúcich talianskych priemyselných skupín Benetton, Caltagirone a Pirelli a francúzskej železničnej spoločnosti SNCF.
- Vďaka revitalizácii sa úspešne ponúkol na trhu komerčný priestor v rozsahu 84 tisíc m².

Projekt Centostazioni („sto staníc)

- Projekt revitalizácie talianskych železničných staníc sa rozšíril na ďalších 103 staníc lokálneho významu, ktoré navštevuje ročne až 500 miliónov osôb (z toho 350 miliónov cestujúcich) a zahŕňajú celkovú plochu 500 tisíc m².
- V apríli 2002 bola založená akciová spoločnosť Centostazioni SpA s opätovným zastúpením súkromného sektora prostredníctvom konzorcia Archimede.



Projekty revitalizácie železničných staníc vo svete – Rakúsko



Projekt „Bahnhofsoffensive“

- Rakúska železničná spoločnosť ÖBB realizuje v súčasnosti projekt zameraný na revitalizáciu a prestavbu existujúcich železničných staníc a na výstavbu nových železničných staníc.
- Investičný plán ráta s preinvestovaním 2 miliárd EUR.
- Projekt Bahnhofsoffensive sa realizuje v dvoch fázach v rokoch 2001 až 2005 a následne v rokoch 2005 až 2011.
- Prvá fáza, ktorá sa uskutočnila v období rokov 2001 až 2005 bola zameraná na železničné stanice regionálneho významu.
- Druhá fáza revitalizácie, ktorá má byť ukončená v roku 2011, sa zameriava hlavne na stanice v hlavnom meste Viedeň.



Projekty revitalizácie železničných staníc vo svete – Česká republika

Projekt „Živá nádraží“



- České dráhy, a.s. realizujú v súčasnosti projekt revitalizácie železničných staníc zahŕňajúci 55 – 65 vybraných staníc, ktoré obsluhujú ročne zhruba 180-220 miliónov cestujúcich.
- Revitalizácia sa uskutoční etapovite, pričom v úvodnej fáze sa týka hlavných železničných staníc a následne bude prebiehať aj na železničných staniach menšieho významu.
- V súčasnosti prebieha revitalizácia stanice Hlavní nádraží v Prahe, ktorá začala v decembri 2006 a mala by trvať približne päť rokov. Obnova stanice zahŕňa priestor v rozlohe 16 tisíc m², ktorým ročne prejde 36 miliónov cestujúcich. Náklady revitalizácie pražskej hlavnej stanice sa odhadujú na úrovni 658 miliónov CZK.
- Podobná revitalizácia je zmluvne zakotvená aj v prípade železničných staníc Karlovy Vary, Mariánske Lázně, Plzeň, Havlíčkův Brod, Praha – Smíchov, Sokolov, České Budejovice a Masarykovo nádraží v Prahe.
- Revitalizácia železničných staníc prebieha v spolupráci so súkromným sektorom, pričom obnovu železničných staníc Hlavní nádraží v Prahe, Karlovy Vary a Mariánske Lázně realizuje spoločnosť Grandi Stazioni Česká republika s.r.o., v ktorej vlastní majoritný podiel (51 %) talianska spoločnosť Grandi Stazioni SpA, ktorá má rozsiahle skúsenosti s revitalizáciou staníc v Taliansku.



ŽELEZNICE SLOVENSKEJ REPUBLIKY
STREDISKO HOSPODÁRENIA S MAJETKOM



Bratislava Filiálka –
urbanistická štúdia
Projekt TEN-T 17





ŽELEZNICE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

STREDISKO HOSPODÁRENIA S MAJETKOM



Žst Leopoldov po modernizácii